

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ

การจัดการอาชีวศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

6

การจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

6

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เรื่องที่ 6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

พิมพ์ครั้งที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คณะที่ปรึกษา : ดร. ประชาคม จันทระชิต รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้ชำนาญการด้านการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้
เรืออากาศโทสมพร ปานดำ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา
และวิชาชีพ
ดร. ผ่องพรรณ จรัสจินดารัตน์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

คณะทำงาน : นางศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ หน่วยศึกษานิเทศก์
นายธนสาร รุจิรา หน่วยศึกษานิเทศก์
นางสุภัทรา ศรีทอง สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นางสาวรัชดาภรณ์ เทพพุทธา สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นางสาวสุรัสวดี กัลยาสิทธิ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

บรรณาธิการและรูปเล่ม :

นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้ชำนาญการด้านการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้
นางสาวพรรษชล ทองคู่ย์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นางสาวอารี โอสถจันทร์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นายณัฐพงศ์ แดงหล้า สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นายพิศาล บุญมาวาสนาส่ง สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นายธนสาร รุจิรา หน่วยศึกษานิเทศก์

พิมพ์ที่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี เลขที่ 57 ถนนสีหบุรานุกิจ แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี
กรุงเทพมหานคร 10510

คำนำ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562 และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดเป้าหมายการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชา มีคุณภาพอย่างน้อย 4 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตร ฐานสมรรถนะ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในแต่ละระดับคุณวุฒิ ต้องเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานอาชีวศึกษา หรือตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการรับรองหลักสูตรและคุณวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการจัดการอาชีวศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่สาขาวิชาและสาขางานกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ร่วมกับหน่วยศึกษานิเทศก์ จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในลักษณะของชุดเอกสารและเอกสารออนไลน์ จำนวน 10 เรื่อง ประกอบด้วย การจัดการอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมและการขออนุมัติเปิดสอน การนำหลักสูตรไปใช้ การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพและการจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษา การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การเทียบโอนผลการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้หรือปรับใช้ในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู นักวิชาการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารฉบับนี้ มา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กรกฎาคม 2562

สารบัญ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

	หน้า
• คำชี้แจงการนำไปใช้	ก
• กิจกรรมเสริมหลักสูตร	1
- แนวคิด	1
- กิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลักสูตรอาชีวศึกษา	3
- แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5
• กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ	7
- แนวคิด	7
- ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรลูกเสือวิสามัญ	7
- แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ	10
• กิจกรรมองค์การวิชาชีพ	17
- แนวคิด	17
- องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย	17
- องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	23
- แนวทางการจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพ	26
• กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	32
- แนวคิด	32
- ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	33
- แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	35
• การพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรและการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร	41
- แนวคิด	41
- การพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพิ่มเติม	42
- แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ	42
- การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร	47
• บรรณานุกรม	52
• คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ 430/2562 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2562	53

คำชี้แจงการนำไปใช้

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นี้ได้เรียบเรียงขึ้นโดยยึดประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 และประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562 ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นอกจากนี้ ยังได้พิจารณานำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาทั้งสองระดับ ได้แก่ ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ ฯลฯ มาเรียบเรียงนำเสนอ เพื่อเผยแพร่แก่สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้สนใจได้ศึกษาและนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยชุดเอกสารและเอกสารออนไลน์นี้ประกอบด้วย 10 เรื่อง ดังนี้

- เรื่องที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษา
- เรื่องที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- เรื่องที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมและการขออนุมัติเปิดสอน
- เรื่องที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้
- เรื่องที่ 5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพและการจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
- เรื่องที่ 6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร**
- เรื่องที่ 7 การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษา
- เรื่องที่ 8 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- เรื่องที่ 9 การเทียบโอนผลการเรียนรู้
- เรื่องที่ 10 การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

เอกสารแต่ละเรื่องจะประกอบด้วยแนวคิด นิยามศัพท์ รายละเอียดของเนื้อหาสาระและหรือแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ บรรณานุกรมและภาคผนวก ซึ่งแนะนำแบบฟอร์ม ตัวอย่าง และแหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ทั้งนี้ สถานศึกษา หน่วยงานหรือผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลหรือเนื้อหาสาระทุกเรื่องตามที่ได้จัดเรียงลำดับเรื่องที่ควรรู้จักก่อน-หลังหรือจะเลือกศึกษาเฉพาะเรื่องที่สนใจก็ได้

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

แนวคิด

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 และประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต้องมีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน คือ

1. **ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์** ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. **ด้านความรู้** ได้แก่ ความรู้ในหลักการทั่วไปของงานอาชีพเฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น รวมทั้งมีความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้ในการสื่อสารเบื้องต้นได้

3. **ด้านทักษะ** ได้แก่ ทักษะการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือและวัสดุขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัย

4. **ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ** ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานตามแบบแผน ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ซับซ้อน ให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจวางแผนและแก้ไขปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กำหนดให้มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน คือ

1. **ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์** ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย

เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพ รวมทั้งความรู้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน

3. ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะในการปรับใช้กระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสม ทักษะด้านความปลอดภัยที่เชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะในการวางแผน การบริหารจัดการ การประสานงาน และการประเมินผลในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

4. ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานตามแบบแผน และปรับตัวภายใต้ความเปลี่ยนแปลง สามารถแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยหรือซับซ้อนและเป็นนามธรรมเป็นบางครั้ง

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพดังกล่าว เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 3 หมวดวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1. **หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง** ประกอบด้วยกลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ เห็นคุณค่าของตนเองและการพัฒนาตน มีความใฝ่รู้ แสวงหาและพัฒนาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการจัดการ มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. **หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ** ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน จัดการ ประเมินผล แก้ปัญหา ควบคุมและสอนงาน บูรณาการความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความปลอดภัยเพื่อประยุกต์สู่อาชีพ

3. **หมวดวิชาเลือกเสรี** ประกอบด้วยรายวิชาจากหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลางหรือหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจเพื่อการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

4. **กิจกรรมเสริมหลักสูตร** เป็นส่วนที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะแกนกลางหรือสมรรถนะวิชาชีพ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลักสูตรอาชีวศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา นอกจากสถานศึกษาและสถาบันจะต้องร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการศึกษา ต้องจัดเตรียมความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ครูและบุคลากร ต้องกำหนดวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนและระดับคุณวุฒิของแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา รวมทั้งจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติแล้ว สถานศึกษาจะต้องจัดให้มี**กิจกรรมเสริมหลักสูตร** เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะวิชาชีพ *ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสา เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกในด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมการดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการบริการวิชาการ วิชาชีพหรือทำประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม*

ดังนั้น การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทุกประเภทวิชาและสาขาวิชา ผู้เรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งเป็นรายวิชาที่ไม่มีจำนวนหน่วยกิต และกำหนดเวลาเรียนหรือเวลาทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ ระเบียบการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรได้กำหนดให้เป็นเงื่อนไขหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา คือ *ผู้เรียนจะต้องเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด และ “ผ่าน” ทุกภาคเรียน*

รายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีดังนี้

- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประกอบด้วย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ท-ป-น
20000-2001	กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1	0-2-0
20000-2002	กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 2	0-2-0
20000-2003	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 1	0-2-0
20000-2004	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 2	0-2-0
20000-2005	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 3	0-2-0
20000-2006	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 4	0-2-0
20000-2007	กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	0-2-0

ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันแต่ละแห่งสามารถพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถานศึกษาและสถาบันเพิ่มเติมได้ เช่น กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมที่สถานศึกษาหรือสถานประกอบการจัด ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นต้น โดยกำหนดรหัสวิชา 20000*2001 ถึง 20000*200xx พร้อมชื่อรายวิชา และกำหนดเวลาจัดกิจกรรม (ท-ป-น) เป็น 0-2-0

- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ประกอบด้วย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ท-ป-น
30000-2001	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 1	0-2-0
30000-2002	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 2	0-2-0
30000-2003	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 3	0-2-0
30000-2004	กิจกรรมองค์การวิชาชีพ 4	0-2-0
30000-2005	กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	0-2-0

สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันแต่ละแห่งสามารถพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถานศึกษาและสถาบันเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรได้เช่นเดียวกัน เช่น กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมที่สถานศึกษาหรือสถานประกอบการจัดในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นต้น โดยกำหนดรหัสวิชา 30000*2001 ถึง 30000*200xx พร้อมชื่อรายวิชา และกำหนดเวลาจัดกิจกรรม (ท-ป-น) เป็น 0-2-0

แนวทางการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน สำหรับนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น ทั้งนี้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรทั้งสองระดับสามารถแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ
2. กิจกรรมองค์การวิชาชีพ
3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
4. กิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาหรือสถานประกอบการจัด

ในการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละกลุ่มมีหลักการและขั้นตอนกระบวนการที่แตกต่างกัน ดังนั้นสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันจะต้องทำความเข้าใจ วางแผนและเตรียมการในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ เพื่อให้การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละรายวิชาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

1. จัดแผนการเรียนรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียนให้ครบและเป็นไปตามเงื่อนไขและเกณฑ์การใช้หลักสูตร เช่น

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำหรับการจัดการศึกษาแบบในระบบ กำหนดให้จัดแผนการเรียน ดังนี้

ภาคเรียนที่ 1	รายวิชากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1
ภาคเรียนที่ 2	รายวิชากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 2
ภาคเรียนที่ 3-6	รายวิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ 1-4 และหรือรายวิชากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ส่วนการจัดการศึกษาแบบในระบบ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กำหนดให้จัดแผนการเรียน ดังนี้

ภาคเรียนที่ 1-4	รายวิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ 1-4 และหรือรายวิชากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
-----------------	---

สำหรับภาคเรียนที่นักเรียน นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ให้จัดแผนการเรียนรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานประกอบการจัด

2. จัดตารางเรียน-ตารางสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง โดยควรจัดวันและเวลาให้ตรงกันทุกชั้นเรียน เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมร่วมกัน รวมทั้งการจัดปฏิทินงานกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำเอกสารคู่มือหรือแนวปฏิบัติในการจัดและเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับครู บุคลากรและนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา

4. กำหนดคณะครูผู้รับผิดชอบตามเงื่อนไขของกิจกรรม โดยคณะครูผู้รับผิดชอบจะต้องศึกษารายละเอียดของรายวิชา ทั้งจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดแผนการจัดกิจกรรมและวัดประเมินผลในแต่ละสัปดาห์ตลอดภาคเรียน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรแต่ละระดับ

5. จัดเตรียมสถานที่ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และประสานงานในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. จัดกิจกรรมตามแผนหรือปฏิทินงานที่กำหนด

7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อสรุปผลการเรียนและนำข้อมูล ปัญหาอุปสรรคไปปรับปรุงแก้ไขและหรือพัฒนาต่อไป

ดังที่กล่าวแล้วว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละกลุ่มนั้นมีหลักการและขั้นตอนกระบวนการที่แตกต่างกัน จึงขอแนะนำแนวการจัดกิจกรรมแต่ละกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันนำไปใช้และหรือประยุกต์ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

แนวคิด

กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงตลอดภาคเรียน เป็นการฝึกอบรมบ่มนิสัยเยาวชนช่วงวัยรุ่นอายุ 16 ถึง 25 ปี ตามกระบวนการลูกเสือต่อเนื่องจากลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมการพัฒนา ด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ศีลธรรมและสังคม ให้สามารถพัฒนาตนเองได้ รู้จักการวางแผนพัฒนาชีวิต เสริมสร้างควมมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรมตามกฎของลูกเสือ เน้นการช่วยเหลือ การให้บริการชุมชนและสังคม สร้างจิตสาธารณะ ยึดถือประโยชน์ของชาติบ้านเมืองเหนือประโยชน์ของตน และพวกพ้อง ให้เป็นวัยรุ่นที่รู้คุณค่าในตัวเอง “Self Esteem” มีความมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม ชุมชน ได้ฝึกฝนตนเองตามความสมัครใจ ความถนัด เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในภายหน้า

ในการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิสามัญต้องเข้าใจเนื้อหาหลักสูตรตลอดจนกระบวนการฝึกอบรม รวมถึงการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของวัยรุ่น และต้องเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องมาจากกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งกิจกรรมที่จะให้ลูกเสือเหล่านี้ปฏิบัติต้องต่างออกไปจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย อนึ่ง จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือวิสามัญตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีจำนวนมากและมีความแตกต่างกัน จึงจำเป็นที่ผู้กำกับลูกเสือจะต้องใช้วิธีการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือวิสามัญให้ถูกต้องตามหลักการบริหารลูกเสือวิสามัญ ซึ่งมีสมาชิกเพียง 4 หมู่ หมู่ละ 4-6 คน กองละ 16-24 คน ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม ผู้กำกับควรใช้วิธีการคัดกรองความสามารถทางลูกเสือของแต่ละคน โดยใช้ผลของการมีสิทธิ์ระดับเครื่องหมายลูกเสือโลกเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม และดำเนินการฝึกอบรมให้เกิดความต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรลูกเสือวิสามัญ

หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ (ประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของสภาพสังคมปัจจุบัน โดยใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยหลักสูตรวิชาพิเศษ ลูกเสือวิสามัญพ.ศ. 2529 เป็นเกณฑ์) แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 เตรียมลูกเสือวิสามัญ และระดับ 2 ลูกเสือวิสามัญ

● วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

เพื่อฝึกอบรมเยาวชนอายุระหว่าง 16-25 ปี ให้นิยมชีวิตกลางแจ้งด้วยกระบวนการลูกเสือ ปฏิบัติตามคติพจน์ของลูกเสือวิสามัญ คือ “บริการ”

● จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

1. ฝึกอบรมเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี สืบเนื่องมาจากการเป็นลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามลำดับ แต่มีขอบข่ายกว้างขวางยิ่งขึ้นให้เหมาะสมกับวัยของลูกเสือวิสามัญ
2. ส่งเสริมให้มีทักษะชีวิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข โดยพยายามช่วยให้ลูกเสือได้นำเอาอุดมการณ์ของคำปฏิญาณมาใช้ในชีวิตประจำวัน

● โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

ระดับ 1 เตรียมลูกเสือวิสามัญ

1. ก่อนเป็นเตรียมลูกเสือวิสามัญ ฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตร “เครื่องหมายลูกเสือโลก” ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2529 หมวด 2 “เครื่องหมายลูกเสือโลก”

2. เตรียมลูกเสือวิสามัญ ฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรเตรียมลูกเสือวิสามัญ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในกองลูกเสือวิสามัญและดำเนินโครงการของตนเอง ภายใต้งัดกองลูกเสือวิสามัญโดยยึดถือคติพจน์ของลูกเสือวิสามัญ คือ “บริการ” เมื่อได้เป็นลูกเสือวิสามัญโดยสมบูรณ์ ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ

2.1 วิชากิจการลูกเสือวิสามัญ เตรียมลูกเสือวิสามัญ มีจุดประสงค์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลูกเสือวิสามัญ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา อุดมการณ์และการพัฒนาของขบวนการลูกเสือวิสามัญ การปฏิบัติกิจกรรมตามธรรมเนียมปฏิบัติของลูกเสือวิสามัญ กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประจำกอง รูปแบบการประชุมคณะกรรมการประจำกองและการจัดคูหาลูกเสือวิสามัญ (Rover Den) ตลอดจนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และศีลธรรมตามอุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

2.2 วิชาการเขียนและการดำเนินการ “โครงการ” มีจุดประสงค์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนโครงการนำเสนอต่อคณะกรรมการประจำกองได้ ตลอดจนเข้าใจกระบวนการบริหารจัดการโครงการของลูกเสือวิสามัญ สามารถเรียนรู้เข้าใจสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน สังคมที่ตนเองอาศัยอยู่เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการ ตอบสนองความต้องการของชุมชนตามคติพจน์ของลูกเสือวิสามัญ คือ “บริการ” อันเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับตัวลูกเสือเองและชุมชน

ระดับ 2 ลูกเสือวิสามัญ

ลูกเสือวิสามัญที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงการจนประสบผลสำเร็จ สามารถนำเสนอขอสอบเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ ตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษ ลูกเสือวิสามัญ 11 รายวิชา ซึ่งปัจจุบันได้ประยุกต์เป็น 4 หมวดกิจกรรม ดังนี้

หมวดที่ 1 กิจกรรมทักษะลูกเสือ เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่บ่งชี้ถึงการมีทักษะทางลูกเสือ (กิจกรรมสัญลักษณ์ลูกเสือ) และแบบธรรมเนียมของการที่ลูกเสือสามารถนำไปใช้ดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อกองลูกเสือของตนเองหรือกองอื่น ๆ เช่น

- ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้กำกับลูกเสือหรือเป็นผู้เลี้ยงลูกเสือวิสามัญในกองของตนเองหรือกองอื่น ๆ จนเป็นที่พอใจของผู้กำกับลูกเสือในกองนั้น เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน

- ผ่านการอบรมวิชากำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (BTC) สามารถให้การฝึกอบรมลูกเสือตามประเภทที่ได้รับการอบรมอย่างน้อย 2 วิชา และได้ทำการสอนจนเป็นที่พึงพอใจของผู้กำกับลูกเสือในกองนั้น เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน

- จัดการและเดินทางไกลไปกับลูกเสือวิสามัญเป็นเวลา 4 วัน (อยู่ที่ค่ายพักแรม 3 คืน) หรือเดินทางไปกับลูกเสือวิสามัญ 2 ครั้ง แต่ครั้งใช้เวลาละ 48 ชั่วโมง โดยอยู่ค่ายพักแรม 2 คืน ไม่นับเวลาเดินทางไปและกลับ และต้องแสดงให้เห็นถึงความอดทน การพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่ม มีความมานะ และการเป็นผู้นำ

- ทำโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทักษะลูกเสือที่สามารถแสดงออกให้ผู้อื่นได้รับผลแห่งการกระทำนั้น และมีผู้รับรองผลการประเมิน

หมายเหตุ กิจกรรมหมวดนี้ สามารถสอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ วิชาโครงการ วิชาการลูกเสือ วิชาเดินทางไกลและการอยู่ค่ายพักแรม และวิชาบริการ

หมวดที่ 2 กิจกรรมทักษะชีวิต เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ลูกเสือวิสามัญได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต เกี่ยวกับการพัฒนาทางร่างกาย สุขภาพ การตัดสินใจบนมาตรฐานการวิเคราะห์ที่คำนึงถึงผลหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับลูกเสือวิสามัญ และผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถนำทักษะที่ฝึกฝนไปขยายผลและช่วยเหลือผู้อื่นให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เช่น กิจกรรมโครงการเพศศึกษา การป้องกันยาเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ ฯลฯ

หมายเหตุ กิจกรรมหมวดนี้ สามารถสอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ วิชาโครงการ วิชาสังคมศาสตร์ วิชาปฐมพยาบาล และวิชาบริการ

หมวดที่ 3 กิจกรรมทักษะบริการ เป็นกิจกรรมโครงการที่ลูกเสือวิสามัญมีจิตอาสา ยึดมั่นในคติพจน์ “บริการ” ปฏิบัติตนเพื่อสาธารณะประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือชุมชน/บุคคลที่ได้รับภัยพิบัติตามภาวะเร่งด่วนที่เกิดขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ลูกเสือวิสามัญได้ฝึกฝนการร่วมแรงร่วมใจเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการเยียวยาหรือฟื้นฟูชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

หมายเหตุ กิจกรรมหมวดนี้ สามารถสอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ วิชาโครงการ วิชาสังคมสงเคราะห์ และวิชาบริการ

หมวดที่ 4 กิจกรรมทักษะความสามารถพิเศษ เป็นความสามารถพิเศษเฉพาะทางของตัวลูกเสือเอง สามารถนำเสนอผลงานหรือแสดงต่อสาธารณชน และนำความสามารถพิเศษไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับการยกย่องชมเชยและมีการรับรองอย่างถูกต้อง เช่น ความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม งานอาชีพและเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

หมายเหตุ กิจกรรมหมวดนี้ สามารถสอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ วิชาโครงการ วิชายิงปืน วิชาขับรถยนต์ วิชาอิเล็กทรอนิกส์ และวิชาศิลปะประยุกต์

แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

• รายวิชากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ได้กำหนดให้นักเรียนชั้นปีที่ 1 เรียนรายวิชากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1 ในภาคเรียนที่ 1 และเรียนรายวิชากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ตามรายละเอียดของรายวิชาดังนี้

20000-20..	กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ... (Rover Scout Activity ...)	0-2-0
------------	---	-------

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจหลักการและกระบวนการของกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ
2. สามารถปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือวิสามัญ มีทักษะทางลูกเสือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของลูกเสือวิสามัญ
3. มีเจตคติและกิจนิสัยในการทำงานด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะรายวิชา

1. ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย คำปฏิญาณ กฎและระเบียบข้อบังคับของลูกเสือวิสามัญ
2. วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมทักษะทางลูกเสือ
3. บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นในสถานการณ์ต่าง ๆ
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมของลูกเสือวิสามัญ ขบวนการและพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือวิสามัญ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ ระเบียบวินัยของลูกเสือวิสามัญ กิจกรรมทักษะทางลูกเสือ การใช้กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรมและทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น

● การบริหารจัดการหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันจะต้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมของคณะครูผู้สอน โดยจัดส่งเข้ารับการอบรมการเป็นผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ พร้อมทั้งจัดเตรียมคูหา วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน
2. จัดแผนการจัดการเรียนรู้และปฏิทินกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ โดยการจัดการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญกำหนดให้ใช้เวลาในการฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ ดังนี้

2.1 ลูกเสือที่เรียนและฝึกอบรมวิชาเครื่องหมายลูกเสือโลก ใช้เวลาเรียนและฝึกตามแบบธรรมเนียมของลูกเสือครั้งละไม่เกิน 120 นาที/สัปดาห์ และใช้เวลาในการเข้าค่ายทำกิจกรรมเต็มวัน (Day Camp) เพื่อฝึกภาคปฏิบัติและสอบรับเครื่องหมาย

2.2 เตรียมลูกเสือวิสามัญ ใช้เวลาเรียนตามแบบธรรมเนียมของลูกเสือ ครั้งละไม่เกิน 120 นาที/สัปดาห์ และใช้เวลาในการเข้าค่ายทำกิจกรรมเต็มวัน (Day Camp) เพื่อฝึกภาคปฏิบัติและสอบรับเครื่องหมาย เมื่อเตรียมลูกเสือวิสามัญสอบผ่านรายวิชาทั้ง 2 รายวิชาแล้ว ให้นำลูกเสือเข้าค่ายพักแรม 3 คืน 4 วัน เพื่อทดสอบภาคปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือและทำพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ

2.3 ลูกเสือวิสามัญ ใช้เวลา 120 นาที/สัปดาห์ ในการประชุมกรรมการประจำกองประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการที่คณะกรรมการประจำกองให้ความเห็นชอบ กิจกรรมโครงการให้ทำนอกเวลาเรียนและใช้เวลาในการเข้าค่ายทำกิจกรรมเต็มวัน (Day Camp) เพื่อฝึกทบทวนภาคปฏิบัติและสอบรับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติลูกเสือวิสามัญแล้ว ให้นำลูกเสือเข้าค่ายพักแรม 3 คืน 4 วัน เพื่อทดสอบภาคปฏิบัติกิจกรรม “บริการ” และทำพิธีประดับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ

3. จัดกลุ่มลูกเสือวิสามัญเป็นกอง หมู่ ตามแบบธรรมเนียมของลูกเสือ เพื่อคัดกรองแยกกลุ่ม ประสพการณ์ลูกเสือโดยใช้เครื่องหมายลูกเสือโลกเป็นตัวชี้วัด ออกเป็นกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ที่ไม่เคยเป็นลูกเสือมาก่อน ให้ฝึกอบรมตามเครื่องหมายลูกเสือโลกเพื่อสอบรับ เครื่องหมายลูกเสือโลกให้ได้ก่อนเป็นเตรียมลูกเสือวิสามัญ

กลุ่มที่ 2 ผู้ที่เคยเป็นลูกเสือและฝึกอบรมตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลก แต่ยังไม่ได้รับ เครื่องหมายลูกเสือโลก ให้ทบทวนทักษะตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลก และสอบรับ เครื่องหมายลูกเสือโลกให้ได้ก่อนเป็นเตรียมลูกเสือวิสามัญ

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่เคยเป็นลูกเสือและได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลกมาแล้ว ให้ฝึกทบทวนทักษะทาง ลูกเสื่อด้านกิจกรรมสัญลักษณ์และกิจกรรมคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ก่อนเป็นเตรียมลูกเสือวิสามัญ

หมายเหตุ ลูกเสือใหม่ที่ต้องการเข้าสังกัดเหล่าสมุทรหรือเหล่าอากาศ จะต้องฝึกอบรม รายวิชาเฉพาะเหล่าให้ครบเพื่อเป็นลูกเสือเหล่าสมุทรหรือเหล่าอากาศโดยสมบูรณ์ก่อน เว้นแต่ลูกเสือที่ เคยเป็นลูกเสือเหล่าสมุทรหรือเหล่าอากาศมาก่อน ให้ฝึกทบทวนวิชาเฉพาะของเหล่าและหลักสูตร เครื่องหมายลูกเสือโลก ทั้งนี้ ก่อนที่จะเป็นเตรียมลูกเสือวิสามัญเหล่าสมุทรหรือเหล่าอากาศ จะต้องสอบ ได้เครื่องหมายลูกเสือโลกและวิชาเฉพาะเหล่าแล้วเท่านั้น

● เกณฑ์การได้รับเครื่องหมายลูกเสือวิสามัญ

ลูกเสือที่สอบได้ทั้งสองรายวิชาในหลักสูตรเตรียมลูกเสือวิสามัญและเข้าพิธีประจำกองลูกเสือ วิสามัญตามกระบวนการลูกเสือแล้ว ให้ปฏิบัติกิจกรรมโครงการตามแบบธรรมเนียมของลูกเสือเพื่อรับ เครื่องหมายเชิดชูเกียรติลูกเสือวิสามัญและรับเครื่องหมายวีรราชูช ทั้งนี้ ต้องเน้นกิจกรรม “บริการ” ตาม คติพจน์ของลูกเสือวิสามัญ โดยผู้กำกับเป็นที่ปรึกษา หลังจากลูกเสือวิสามัญได้รับ “เครื่องหมายวีรราชูช” แล้ว ลูกเสือวิสามัญสามารถนำโครงการที่สัมฤทธิ์ผลแล้ว ส่งขอรับรางวัล Scouts of the World Award ได้แก่

1. เครื่องหมายลูกเสือโลก ต้องสอบผ่านเกณฑ์การประเมินตามขั้นตอนจนได้รับอนุมัติจาก ผู้มีอำนาจสูงสุดตามระเบียบให้ประดับเครื่องหมายลูกเสือโลกได้

2. เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือ แห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ 11 รายวิชา รวมถึงเครื่องหมาย “วีรราชูช” อันเป็นเครื่องหมายสูงสุดของลูกเสือวิสามัญ ทุกประการ

3. เครื่องหมายพิเศษเครื่องหมาย “Scouts of the World Award” คุณสมบัติผู้ที่จะ ได้รับเครื่องหมาย ต้องส่งโครงการที่สมบูรณ์และดำเนินโครงการจนแล้วเสร็จ มีผลสัมฤทธิ์สรุปรายงาน ส่งเข้ารับการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะลูกเสือโลก จนได้รับการอนุมัติจึงจะ ได้รับรางวัลและสามารถประดับเครื่องหมายได้

• การวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้านลูกเสือที่แตกต่างกัน จึงควรจัดกลุ่มลูกเสือวิสามัญ เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่เคยฝึกอบรมวิชาเครื่องหมายลูกเสือโลก กลุ่มที่เคยฝึกอบรมวิชาเครื่องหมายลูกเสือโลกแล้วแต่ยังไม่ได้สอบรับเครื่องหมายลูกเสือโลก และกลุ่มที่ได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลกแล้ว

ในส่วนของคุณะผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ต้องมีการประชุมจัดทำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญสำหรับผู้เรียนทั้ง 3 กลุ่ม พร้อมทั้งจัดประชุมลูกเสือพี่เลี้ยงเพื่อเตรียมการจัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน ๆ ละ 18 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงหรือ 120 นาที ให้เป็นไปตามข้อบังคับและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร รายวิชากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1

ภาคเรียนที่ 1

สัปดาห์ที่	กิจกรรม		
1	ปฐมนิเทศ ชี้แจง ทำความเข้าใจข้อกำหนด แนวปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ นัดหมาย การทดสอบความสามารถทางลูกเสือตามประสบการณ์เดิมเพื่อแบ่งกลุ่ม ข้อตกลงและการวัดประเมินผล		
2	คัดกรองสมาชิก โดยพิจารณาจากเครื่องแบบ เครื่องหมายลูกเสือโลกที่ได้รับ การทดสอบความสามารถทางลูกเสือเพื่อแบ่งกลุ่มตามประสบการณ์เดิม (2 กลุ่ม หรือ 3 กลุ่ม ขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิก)		
3	แบ่งกลุ่ม ตามผลการทดสอบ สร้างความเข้าใจแนวทางปฏิบัติ ทำความตกลงตามข้อกำหนด จัด หมู่ กอง กลุ่ม ดำเนินการเลือกนายหมู่ รองนายหมู่ และนัดหมาย		
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
4	ฝึกอบรมกิจกรรมสัญลักษณ์ (ทักษะลูกเสือเบื้องต้น)	ทบทวนวิชาลูกเสือโลก 1-2-3-4-5	ฝึกทบทวนแบบธรรมเนียมลูกเสือวิสามัญ
5	ฝึกอบรมวิชาลูกเสือโลก 1	ทบทวนวิชาลูกเสือโลก 6-7-8-9-10	ฝึกทบทวนวิชาเครื่องหมายลูกเสือโลก
6	ฝึกอบรมวิชาลูกเสือโลก 2-3	เตรียมสอบรับเครื่องหมายลูกเสือโลก	พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ
7	ฝึกอบรมวิชาลูกเสือโลก 4-5-6	สอบรับเครื่องหมายลูกเสือโลก	วิชาการเขียนและการดำเนินการ “โครงการ”
8	ฝึกอบรมวิชาลูกเสือโลก 7-8	สอบรับเครื่องหมายลูกเสือโลก	วิชาการเขียนและการดำเนินการ “โครงการ”
9	ฝึกอบรมวิชาลูกเสือโลก 9-10	พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ	พิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ

สัปดาห์ที่	กิจกรรม		
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
10	เตรียมสอบปรับเครื่องหมาย ลูกเสือโลก	วิชาการลูกเสือวิสามัญ	ประชุมคณะกรรมการประจำ กอง
11	สอบปรับเครื่องหมายลูกเสือโลก	วิชาการลูกเสือวิสามัญ	ดำเนินโครงการ ปฏิบัติหน้าที่ ลูกเสือที่เลี้ยง
12	พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ	วิชาการเขียนและการดำเนินการ “โครงการ”	ดำเนินโครงการ ปฏิบัติหน้าที่ ลูกเสือที่เลี้ยง
13	วิชาการลูกเสือวิสามัญ	วิชาการเขียนและการดำเนินการ “โครงการ”	ดำเนินโครงการ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยผู้กำกับ
14	วิชาการลูกเสือวิสามัญ	พิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ	ดำเนินโครงการ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยผู้กำกับ
15	วิชาการเขียนและการดำเนินการ “โครงการ”	ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยลูกเสือที่เลี้ยง	เตรียมการเพื่อสอบและสอบวิชา พิเศษ
16	วิชาการเขียนและการดำเนินการ “โครงการ”	ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยลูกเสือที่เลี้ยง	สอบวิชาพิเศษ
17	เตรียมการออกค่ายพักแรม	เตรียมการออกค่ายพักแรม	เตรียมการออกค่ายพักแรม
18	ประเมินผลปลายภาคเรียน		
19	ลูกเสือวิสามัญทั้งหมดเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม 3 คืน 4 วัน จัดพิธีประจำกองประดับแถบ 3 สี (สำหรับกลุ่มที่ 1 และสอบวิชาพิเศษ)		
20	ประชุมสรุปผลการอยู่ค่ายพักแรม		

ทั้งนี้ กิจกรรมสัญลักษณ์ วิชาลูกเสือโลก วิชา
กิจการลูกเสือวิสามัญ วิชาโครงการและพิธีการต่าง ๆ
ของลูกเสือวิสามัญ สามารถดูรายละเอียดได้จาก “แนว
ทางการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญในสถานศึกษา”
ของคณะกรรมการพัฒนากิจการลูกเสือ เนตรนารี
วิสามัญอาชีวศึกษา (พ.ส.น.อ.) หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แผนการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร รายวิชากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 2

ภาคเรียนที่ 2

สัปดาห์ที่	กิจกรรม		
1	ปฐมนิเทศ รวมและแยกกลุ่ม ชี้แจง ทำความเข้าใจข้อกำหนด แนวปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ นัดหมาย ข้อตกลงและการวัดประเมินผล		
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
2	ประชุมคณะกรรมการประจำกอง คงสภาพ-เลื่อนระดับ	ประชุมคณะกรรมการประจำกอง เลื่อนระดับ-คงสภาพ-ลดระดับ	ประชุมคณะกรรมการประจำกอง คงสภาพ-ลดระดับ
3	ฝึกทบทวน แบบธรรมเนียมลูกเสือ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ
4	ฝึกทบทวน แบบธรรมเนียมลูกเสือ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ
5	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ
6	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ
7	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ
8	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	พิธีประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ
9	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	เตรียมผลงานเพื่อขอเครื่องหมาย วชิราวุธ
10	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	ปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือพี่เลี้ยง
11	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	สอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	ปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือพี่เลี้ยง
12	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	สอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	ปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือพี่เลี้ยง
13	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	พิธีประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	ปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือพี่เลี้ยง
14	ปฏิบัติกิจกรรมโครงการ	เตรียมผลงานเพื่อขอเครื่องหมาย วชิราวุธ	ปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือพี่เลี้ยง
15	สอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	เตรียมผลงานเพื่อขอเครื่องหมาย วชิราวุธ	พิธีประดับเครื่องหมายวชิราวุธ
16	สอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	เตรียมโครงการ “Scout of the World Award”	เตรียมโครงการ “Scout of the World Award”
17	พิธีประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	เตรียมการออกค่ายบริการ พิธีประดับเครื่องหมายวชิราวุธ	เตรียมการอบรมวิชานายหมู่
18	ประเมินผลปลายภาคเรียน		
19	อบรมวิชานายหมู่ลูกเสือ / ออกค่ายบริการชุมชน		
20	ประชุมสรุปผลการอบรมวิชานายหมู่ลูกเสือ / ออกค่ายบริการชุมชน		

- หมายเหตุ 1. วิชาพิเศษ ประกอบด้วย
- ชุดที่ 1 วิชาโครงการ / วิชาบริการ
  - ชุดที่ 2 วิชาเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม / วิชาปฐมพยาบาล
  - ชุดที่ 3 วิชาการลูกเสือ / วิชาผู้ฝึกสอน / วิชาสังคมสงเคราะห์
  - ชุดที่ 4 วิชายิงปืน / วิชาศิลปะประยุกต์ / วิชาอิเล็กทรอนิกส์ / วิชาขับรถยนต์
2. วิธีประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ สามารถทำได้ทันทีที่ได้รับการอนุมัติผล

กิจกรรมองค์การวิชาชีพ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

แนวคิด

สืบเนื่องจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยอันมีกระทบเชื่อมโยงจากบริบทสังคมโลก และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การจัดการอาชีวศึกษานับเป็นกระบวนการที่สำคัญ ในการพัฒนาคนด้านวิชาชีพเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเจตนากรมมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข สถานศึกษาที่จัดการศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม เกษตรกรรม ประมง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมสิ่งทอ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อุตสาหกรรมบันเทิง และประเภทวิชาอื่น ๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญ ในการที่จะพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษามีประสบการณ์ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการเป็นผู้นำและมีความเป็นประชาธิปไตย จึงกำหนดให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับระบบการเรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมควบคู่ไปกับการเรียน โดยให้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงตลอดภาคเรียน สำหรับ กิจกรรมองค์การวิชาชีพเป็นกิจกรรมที่เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ให้แก่สมาชิก องค์การวิชาชีพ ได้แก่ องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) ชื่อภาษาอังกฤษว่า “Association of Future Thai Professional” (AFT) เป็นองค์การของนักเรียน นักศึกษา โดยนักเรียน นักศึกษา เพื่อ นักเรียน นักศึกษา ดำเนินการตามแผนงานที่กำหนด และมีความเป็นกลางทางการเมือง

• คำขวัญและคติพจน์ขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

คำขวัญ	เรียนเพื่อรู้สู่ปฏิบัติมีสมรรถนะ	อาชีพะบริการสร้างมาตรฐานชีวิต
	เศรษฐกิจสร้างสรรค์ยึดมั่นหลักพอเพียง	เคียงสังคมสมดุสู่ทุกรุ่นที่ยั่งยืน
คติพจน์	“มีคุณธรรม ล้ำเลิศความรู้ เป็นผู้ชำนาญ บริการดีเยี่ยม”	

● วัตถุประสงค์ขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

1. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษามือถึงองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยที่บริหารจัดการภารกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนด้านวิชาชีพในทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
3. เพื่อการประชาสัมพันธ์ แนะนำ เผยแพร่วิชาชีพให้แพร่หลายและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา
4. เพื่อสร้างความสามัคคี ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน นักศึกษา ทั้งในสถานศึกษาเดียวกัน และต่างสถานศึกษา
5. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาความเจริญของงามทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของนักเรียน นักศึกษา
6. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา มีความสนใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
7. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

● แนวปฏิบัติขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ออกระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2557 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 18 เรื่อง คือ

- เรื่องที่ ๑ ว่าด้วยการจัดตั้งองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.)
- เรื่องที่ ๒ ว่าด้วยตราสัญลักษณ์และธงองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
- เรื่องที่ ๓ ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
ทุกระดับ
- เรื่องที่ ๔ ว่าด้วยครูที่ปรึกษา
- เรื่องที่ ๕ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการบริหารองค์การนักวิชาชีพ
ในอนาคตแห่งประเทศไทย ทุกระดับ
- เรื่องที่ ๖ ว่าด้วยการแต่งกาย
- เรื่องที่ ๗ ว่าด้วยพิธีการต่าง ๆ

- เรื่องที่ ๘ ว่าด้วยการเลื่อนระดับสมาชิก และสมาชิกภาพ
- เรื่องที่ ๙ ว่าด้วยการแข่งขันทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน
- เรื่องที่ ๑๐ ว่าด้วยคณะกรรมการประเมินองค์การมาตรฐานดีเด่นและสมาชิกดีเด่นภายใต้การนิเทศ
- เรื่องที่ ๑๑ ว่าด้วยการประเมินผล กิจกรรมชมรมวิชาชีพ
- เรื่องที่ ๑๒ ว่าด้วยเรื่องการเงิน
- เรื่องที่ ๑๓ ว่าด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติสมาชิกดีเด่นโครงการภายใต้การนิเทศ
- เรื่องที่ ๑๔ ว่าด้วยการกำหนดเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
- เรื่องที่ ๑๕ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในงานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยระดับภาค/ชาติ
- เรื่องที่ ๑๖ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมหน้าเสาธงในงานประชุมวิชาการ องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
- เรื่องที่ ๑๗ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมการสวดมนต์ก่อนนอนในงานประชุมวิชาการ องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
- เรื่องที่ ๑๘ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมโครงการตามแผนกิจกรรมหลัก

● การจัดกิจกรรมหลักขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

กิจกรรมหลักและการจัดกิจกรรมขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาความเป็นเลิศด้านอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของสมาชิก องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ปรับตัวเข้ากับชุมชนหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลง มีทักษะความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดกิจกรรมขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย แบ่งกิจกรรมหลักเป็น 2 เป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 การพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดีและมีความสุข ประกอบด้วยแผนพัฒนา 5 แผน ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น
  - 1.1 โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย
  - 1.2 โครงการส่งเสริมกิจกรรมอาสาพัฒนา
  - 1.3 โครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสารเสพติด
  - 1.4 โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ
  - 1.5 โครงการเทคนิคการสร้างมนุษยสัมพันธ์
  - 1.6 โครงการประกวดสุนทรพจน์
  - 1.7 โครงการฝึกสอนลีลาศ-รำวง หรือกิจกรรมเข้าจังหวะ
  - 1.8 โครงการฝึกอบรมมารยาทการเข้าสังคม
  - 1.9 โครงการอาชีพะบริการ
  - 1.10 โครงการป้องกัน และแก้ปัญหาโรคเอดส์
  - 1.11 โครงการอบรมผู้นำองค์การ
  - 1.12 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนเสริมสร้างบุคลิกภาพ และความรับผิดชอบต่อสังคม
2. แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ กีฬาและนันทนาการ เช่น
  - 2.1 โครงการแข่งขันกีฬา
  - 2.2 โครงการประกวดร้องเพลง
  - 2.3 โครงการประกวดโพล์คซอง
  - 2.4 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนการเสริมสร้างสุขภาพ กีฬาและนันทนาการ
3. แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เช่น
  - 3.1 โครงการพัฒนาจิต
  - 3.2 โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
  - 3.3 โครงการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์
  - 3.4 โครงการประหยัด และออม
  - 3.5 โครงการธนาคารความดี
  - 3.6 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนเสริมสร้างพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

4. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เช่น
  - 4.1 โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น
  - 4.2 โครงการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา
  - 4.3 โครงการทัศนศึกษา
  - 4.4 โครงการพัฒนาสถานที่ที่สำคัญทางศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
  - 4.5 โครงการประกวดดนตรีไทย
  - 4.6 โครงการมารยาทไทย
  - 4.7 โครงการกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
  - 4.8 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
5. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น
  - 5.1 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
  - 5.2 โครงการรณรงค์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ
  - 5.3 โครงการดูแล ฟันฟู บำรุงรักษาต้นไม้ในและนอกสถานศึกษา
  - 5.4 โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในและนอกสถานศึกษา
  - 5.5 โครงการศึกษาธรรมชาติ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
  - 5.6 โครงการป้องกันและบำบัดมลภาวะ
  - 5.7 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนเก่งและมีความสุข ประกอบด้วยแผนพัฒนา 5 แผน ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น
  - 1.1 โครงการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพ และทักษะพื้นฐาน
  - 1.2 โครงการทดสอบมาตรฐานฝีมือทางวิชาชีพ
  - 1.3 โครงการทดสอบมาตรฐานการใช้คอมพิวเตอร์
  - 1.4 โครงการจัดหาสมาชิกดีเด่น (โครงการภายใต้การนิเทศ)
  - 1.5 โครงการนวมสัมพันธ์
  - 1.6 โครงการอาชีวศึกษาตัวอย่าง
  - 1.7 โครงการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ
  - 1.8 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เช่น
  - 2.1 โครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์
  - 2.2 โครงการประกวดสิ่งประดิษฐ์จากสิ่งของเหลือใช้
  - 2.3 โครงการประกวดโครงงานวิชาชีพ (Project) ตามหลักสูตร
  - 2.4 โครงการประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่
  - 2.5 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนพัฒนาการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เช่น
  - 3.1 โครงการส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน
  - 3.2 โครงการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง
  - 3.3 โครงการสร้างผู้ประกอบการใหม่ (SMEs)
  - 3.4 โครงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับสถานประกอบการ (พี่สอนน้อง)
  - 3.5 โครงการหนึ่งวิทยาลัย หนึ่งธุรกิจ (MINI COMPANY)
  - 3.6 โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP
  - 3.7 โครงการอาชีวศึกษาบูรณาการอาชีพเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (108 อาชีพ)
  - 3.8 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
4. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้ และความสามารถทางวิชาการ เช่น
  - 4.1 โครงการส่งเสริมทักษะภาษาไทย
  - 4.2 โครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ
  - 4.3 โครงการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ
  - 4.4 โครงการวิจัย (เบื้องต้น) ในสาขาวิชาชีพ
  - 4.5 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนพัฒนาความรู้ และความสามารถทางวิชาการ
5. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีมาตรฐานสู่สากล เช่น
  - 5.1 โครงการพัฒนาส่งเสริมภาษาต่างประเทศ
  - 5.2 โครงการสร้างองค์ความรู้สู่อาเซียน
  - 5.3 โครงการจัดหา และแลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ด้านอาชีวศึกษาจากต่างประเทศมาเผยแพร่ให้กับนักศึกษา
  - 5.4 โครงการอบรมมัคคุเทศก์
  - 5.5 โครงการอื่น ๆ ที่สนับสนุนแผนพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีมาตรฐานสู่สากล

องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อกท.) ชื่อภาษาอังกฤษว่า “Future Farmers of Thailand (FFT)” เป็นองค์การของสมาชิก ดำเนินงานโดยสมาชิก เพื่อสมาชิก โดยมีคณะกรรมการอำนวยการ อกท. แต่ละระดับ ให้คำแนะนำ สนับสนุนและกำกับดูแล

● คติพจน์ขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย

คติพจน์ ภาษาไทย	เราเรียนรู้ด้วยงานการฝึกหัด	เราปฏิบัติเพื่อหวังทางศึกษา
	หาเลี้ยงชีพเพื่อชีวิตพัฒนา	ใช้วิชาเพื่อบริการงานสังคม
คติพจน์ ภาษาอังกฤษ	Learning to Do	Doing to Learn
	Earning to Live	Living to Serve

● วัตถุประสงค์ขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพของสมาชิก
2. เพื่อพัฒนาให้สมาชิกมีลักษณะความเป็นผู้นำ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
3. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

● **แนวปฏิบัติขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย**

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ออกระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2547 ว่าด้วยเนื้อหาสาระสำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาที่เปิดสอน ประเภทวิชาเกษตรกรรมและประเภทวิชาประมง ประกอบด้วย

หมวด 1 บททั่วไป ว่าด้วยหลักการ วัตถุประสงค์และคติพจน์ของ ออกท.

หมวด 2 การกำหนดระดับ ออกท. ว่าด้วยกิจกรรมของ ออกท. 3 ระดับ คือ ออกท. ระดับหน่วย ออกท. ระดับภาค และ ออกท. ระดับชาติ

หมวด 3 สมาชิกภาพ ว่าด้วยประเภทของสมาชิก ออกท. 3 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกกิตติมศักดิ์

หมวด 4 ตรา เครื่องหมาย และธงของ ออกท.

หมวด 5 คณะกรรมการ ออกท. คณะกรรมการดำเนินงาน ออกท. คณะกรรมการอำนวยการ ออกท. ครูที่ปรึกษา และที่ปรึกษา

หมวด 6 การดำเนินกิจกรรมของ ออกท. ว่าด้วยแนวปฏิบัติกิจกรรม 10 รายการ คือ

- 1) การจัดตั้งหน่วย ออกท.
- 2) การดำเนินกิจกรรมหลัก ออกท.
- 3) การวิเทศสัมพันธ์ของ ออกท.
- 4) การจัดพิธีการของ ออกท.
- 5) การเชิดชูเกียรติของ ออกท.
- 6) การบริหารสำนักงาน ออกท.
- 7) การบริหารการเงินของ ออกท.
- 8) การประชุมวิชาการ ออกท.
- 9) การพิจารณาคัดเลือกหน่วย ออกท. ดีเด่น
- 10) การแต่งกายของสมาชิก ออกท. ครูที่ปรึกษาและที่ปรึกษา
- 11) การดำเนินกิจกรรมหมู่บ้าน ออกท.

หมวด 7 การแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบ วิธีการปฏิบัติ หลักเกณฑ์และรายละเอียดของ ออกท.

หมวด 8 บทเฉพาะกาล

● กิจกรรมหลักขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย

เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพของสมาชิก อกท. ภายใต้การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงได้กำหนดกิจกรรมหลักให้มีความสอดคล้องเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ ทั้งด้านวิชาการ ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านการหารายได้ ด้านการเสริมสร้างพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ด้านสร้างเสริมทักษะชีวิต ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และการเป็นพลเมืองดีของสังคม ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก คือ

1. กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ

1.1 เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในวิชาชีพของสมาชิก โดยการปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง สามารถนำไปประกอบอาชีพและแนะนำผู้อื่นได้ โดยกรณีพิเศษของครูที่ปรึกษา

1.2 เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาชีพของสมาชิก

1.3 เพื่อก่อให้เกิดความรัก ศรัทธา ความภาคภูมิใจและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2. กิจกรรมส่งเสริมธุรกิจและออมทรัพย์

2.1 เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ จากการเรียนจนเกิดทักษะ และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจระหว่างเรียน

2.2 เพื่อให้รู้จักทำธุรกิจการค้าหารายได้ระหว่างเรียน

2.3 เพื่อเสริมสร้างให้มีพฤติกรรมในการออมทรัพย์

3. กิจกรรมเสริมสร้างพฤติกรรมความเป็นผู้นำ

3.1 เพื่อพัฒนาให้เกิดบุคลิกลักษณะความเป็นผู้นำทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตวิญญาณ รวมถึงการฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้นำ อาทิ มนุษยสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร ผู้นำในที่ประชุม การขจัดความขัดแย้ง การมอบอำนาจหน้าที่ การตัดสินใจและวินิจัยสั่งการ การประสานงาน การประเมินผลงาน เป็นต้น

3.2 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของผู้นำ

3.3 เพื่อสร้างผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ดีงาม

4. กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

4.1 เพื่อให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และมีมโนทัศน์

4.2 เพื่อให้มีความตระหนักรู้ในตน ความเห็นใจผู้อื่น ความภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบ

ต่อสังคม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

4.3 เพื่อให้มีร่างกาย จิตใจและสติปัญญาที่สมบูรณ์ มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีสัมพันธภาพและการสื่อสารที่ดี รู้จักแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.4 ส่งเสริมกิจกรรมชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ดนตรี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.5 เพื่อให้สามารถใช้ทักษะชีวิตพัฒนาตนเองและสังคม

5. กิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์ชุมชน

5.1 เพื่อส่งเสริมให้มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สังคมและองค์กรอื่นๆ

5.2 เพื่อให้มีความเสียสละ มีความเอื้ออาทร มีความรับผิดชอบ ต่อสังคมและส่วนรวม

5.3 เพื่อให้สามารถทำงานได้ด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

5.4 เพื่อให้มีทักษะการประชาสัมพันธ์และประสานสัมพันธ์กับชุมชน

แนวทางการจัดการกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

● รายวิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ได้กำหนดรายวิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพไว้ 4 รายวิชา คือ วิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ 1 ถึง วิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ 4 และในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ได้กำหนดรายวิชา กิจกรรมองค์การวิชาชีพไว้ 4 รายวิชา คือ วิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ 1 ถึง วิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ 4 ตามรายละเอียดของรายวิชาดังนี้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

20000-20 (01-04) กิจกรรมองค์การวิชาชีพ (1-4)

0-2-0

(Vocational Organization Activity ...)

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจหลักการและกระบวนการเสริมสร้างทักษะประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาองค์กร ชุมชนและสังคม
2. วางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานในการร่วมกิจกรรมองค์การวิชาชีพ
3. มีเจตคติและกิจนิสัยในการทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะรายวิชา

1. ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับขององค์การวิชาชีพ
2. วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมองค์การวิชาชีพตามหลักการ กระบวนการ ลักษณะและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
3. ใช้กระบวนการกลุ่มและการเป็นผู้นำผู้ตามในการร่วมกิจกรรมองค์การวิชาชีพ
4. ประเมินผลและปรับปรุงการทำกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับ กิจกรรมองค์การวิชาชีพ กิจกรรมเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมพัฒนาองค์กร ชุมชนและสังคม การใช้กระบวนการกลุ่มและการเป็นผู้นำผู้ตามตามระบอบประชาธิปไตยในกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และกิจกรรม อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563

30000-20 (01-04) กิจกรรมองค์การวิชาชีพ (1-4)

0-2-0

(Vocational Organization Activity ...)

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจหลักการและกระบวนการพัฒนาทักษะประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเอง องค์กร ชุมชนและสังคม
2. วางแผน ดำเนินการ ติดตามประเมินผล แก้ไขปัญหาและพัฒนากิจกรรมองค์การวิชาชีพ
3. มีเจตคติและกิจนิสัยในการทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู สร้างสรรค์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะรายวิชา

1. ปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับขององค์การวิชาชีพ
2. วางแผนและดำเนินกิจกรรมองค์การวิชาชีพตามหลักการ กระบวนการ ลักษณะและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
3. ใช้กระบวนการกลุ่มและการเป็นผู้นำผู้ตามในการจัดและร่วมกิจกรรมองค์การวิชาชีพ
4. ประเมินผลและปรับปรุงการจัดและร่วมกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับ กิจกรรมองค์การวิชาชีพ กิจกรรมพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเอง องค์กร ชุมชนและสังคม การวางแผน ดำเนินการ ติดตามประเมินผล แก้ไขปัญหาและพัฒนากิจกรรมองค์การวิชาชีพ การใช้กระบวนการกลุ่มและการเป็นผู้นำผู้ตามตามระบอบประชาธิปไตย ในการจัดและร่วมกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

● การวางแผนการจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

การจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพแต่ละรายวิชาของหลักสูตรทั้งสองระดับ สถานศึกษา อาชีวศึกษาและสถาบันควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พร้อมมอบหมายแต่งตั้งครูที่ปรึกษา ที่ปรึกษาและคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ

2. จัดทำคู่มือแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานของครูและนักเรียน นักศึกษา โดยยึดตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.

2557 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การเกษตรกร ในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2547 ระเบียบการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร และระเบียบ แนวปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำแผนการเรียน แผนการจัดกิจกรรมและปฏิทินกิจกรรมตลอดภาคเรียนและปีการศึกษา โดยจัดช่วงเวลาการทำกิจกรรมทุกชั้นปีให้ตรงกัน และสอดคล้องกับกิจกรรมหลักตามระเบียบฯ

(ตัวอย่าง) กรอบแนวทางการจัดแผนการเรียนวิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ

สัปดาห์ที่	กิจกรรม
	- ประชุมคณะครูที่ปรึกษาเพื่อวางแผน เตรียมการ มอบหมายภาระงานและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ในการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมและสอดคล้องกับปฏิทินกิจกรรมระดับสถานศึกษา ระดับภาคและระดับชาติ - ประชุมคณะกรรมการองค์การวิชาชีพของสถานศึกษา เพื่อวางแผน เตรียมการ มอบหมายภาระงานและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการจัดดำเนินงานกิจกรรม
1	ปฐมนิเทศชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนด แนวปฏิบัติกิจกรรมองค์การวิชาชีพ กิจกรรมหลักขององค์การวิชาชีพ ข้อตกลงเกี่ยวกับการเป็นสมาชิก การแบ่งกลุ่ม การแต่งกายและเข้าร่วมกิจกรรม พิธีการต่าง ๆ การแข่งขันทักษะ และการวัดประเมินผล
2-15	กิจกรรมโครงการตามแผนกิจกรรมหลัก
16-17	นำเสนอผลงานโครงการตามแผนกิจกรรมหลัก
18	ประเมินผลปลายภาคเรียน
19	ประชุมสรุปผลการจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

4. ดำเนินกิจกรรมองค์การวิชาชีพตามแผนการจัดกิจกรรมและปฏิทินกิจกรรม โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ดำเนินการโดยสมาชิก เพื่อสมาชิก ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การวิชาชีพ

5. ส่งเสริม สนับสนุนการฝึกทักษะวิชาชีพ ทักษะวิชาการของสมาชิก รวมทั้งการทำงานโครงการ หน่วยงาน ซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้เวลานอกตารางชั่วโมงกิจกรรม

6. ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมองค์การวิชาชีพระดับหน่วย ระดับภาคและระดับชาติ

7. ดำเนินการวัดและประเมินผลรายวิชากิจกรรมองค์การวิชาชีพ โดยปฏิบัติตามระเบียบ การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร

8. ติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

● เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ได้แก่

รหัสเอกสาร	ชื่อเอกสาร
อวท. 01/1	แบบแสดงความจำนงของนักเรียน นักศึกษา ขอจัดตั้งองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษา วิทยาลัย .....
อวท. 01/2	แบบแสดงความจำนงของนักเรียน นักศึกษา ขอจัดตั้งชมรมวิชาชีพ ..... ระดับสถานศึกษา วิทยาลัย .....
อวท. 03	ประกาศวิทยาลัย ..... เรื่อง จัดตั้งองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษา วิทยาลัย .....
อวท. 04	ประกาศองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษา วิทยาลัย ..... เรื่อง การจัดตั้งชมรมวิชาชีพในสังกัดองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษาวิทยาลัย .....
อวท. 05	หนังสือชมรมวิชาชีพ ..... องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัย ..... เรื่อง ขอให้พิจารณาแต่งตั้งครูที่ปรึกษาชมรมวิชาชีพ .....
อวท. 05/1	ประกาศองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษา วิทยาลัย ..... เรื่อง แต่งตั้งครูที่ปรึกษาคณะกรรมการดำเนินงานชมรมวิชาชีพ ประจำปีการศึกษา .....
อวท. 06	ใบสมัคร สมาชิกชมรมวิชาชีพ ..... องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษา วิทยาลัย .....
อวท. 07	ประกาศองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัย ..... เรื่อง รับสมัครคณะกรรมการดำเนินงานชมรมวิชาชีพ ..... ประจำปีการศึกษา .....
อวท. 07/1	ใบสมัคร เพื่อรับการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินงานชมรมวิชาชีพ ..... องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัย ..... ประจำปีการศึกษา .....
อวท. 10	ใบสมัคร สมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษา วิทยาลัย .....
อวท. 15	แบบสรุปการประเมินผลกิจกรรมชมรมวิชาชีพ .....

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อเอกสาร
1	บันทึกข้อความ องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ หน่วย ..... เรื่อง ขอจัดตั้งชมรม ( ) วิชาชีพ ( ) ชมรมเสริม ประจำปีการศึกษา .....
2	เอกสารประกอบการจัดตั้งชมรม
3	แบบสมัครสมาชิกชมรม .....

ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันแต่ละแห่งสามารถพิจารณากำหนดรายละเอียดของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรรายวิชาองค์การวิชาชีพ ตลอดจนเอกสารแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับหลักการ รูปแบบ แนวปฏิบัติและวิธีการดำเนินกิจกรรมองค์การวิชาชีพที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

แนวคิด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม โดยในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และต้องถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตลอดจนต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ควบคู่กับคุณธรรม นอกจากนี้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) ก็ให้ความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของประชาชน โดยให้นำศาสนา วัฒนธรรมและความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคมไทยให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรม เพื่อสร้างสังคมแห่งคุณธรรม ให้สังคมเกิดความมั่นคง สงบสุขร่มเย็นด้วยมิติทางศาสนา รวมทั้งระบบเศรษฐกิจเกิดความมั่งคั่ง เข้มแข็งด้วยวิถีวัฒนธรรมไทย และยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของปรัชญาพอเพียง ความสามานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ซึ่งในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาก็ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลแก่นักเรียน นักศึกษา ประกอบกับกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาทุกระดับต้องมีคุณภาพ 4 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ โดยให้มีการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา และกำหนดให้มีสัดส่วนการวัดและประเมินผลคิดเป็นร้อยละ 20 ในแต่ละรายวิชา ตลอดจนจัดให้มีการบูรณาการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถสร้างเสริมนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดรายวิชากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในหลักสูตรด้วย

ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

● รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการบูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้บรรลุวัตถุประสงค์ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างยั่งยืน สถานศึกษาและครูสอนควรศึกษารายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปกำหนดกิจกรรม จุดประสงค์ที่ต้องการพัฒนาและแนวการวัดและประเมินผลผู้เรียน ได้แก่

1. คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

- 1.1 ชยัน
- 1.2 ประหยัด
- 1.3 ซื่อสัตย์
- 1.4 มีวินัย
- 1.5 สุภาพ
- 1.6 สะอาด
- 1.7 สามัคคี
- 1.8 มีน้ำใจ

2. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิมัธยมศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 รับผิดชอบ
- 2.2 ชยัน
- 2.3 ประหยัด
- 2.4 ซื่อสัตย์สุจริต
- 2.5 จิตอาสา
- 2.6 สามัคคี
- 2.7 มีวินัย
- 2.8 สะอาด
- 2.9 สุภาพ
- 2.10 ละเว้นอบายมุข

3. ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประกอบด้วย

- 3.1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 3.2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- 3.3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- 3.4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 3.5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม
- 3.6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
- 3.7 เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
- 3.8 มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
- 3.9 มีสติ ใฝ่รู้ ใฝ่คิด ใฝ่ทำ ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 3.10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- 3.11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
- 3.12 คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

● นิยามศัพท์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

คุณธรรม	สภาพคุณงามความดี
จริยธรรม	ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ความประพฤติหรือสิ่งดีงามที่พึงปฏิบัติเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม
ธรรมาภิบาล	การปกครองและบริหารบนพื้นฐานของหลักธรรม ความดี ความถูกต้อง
ค่านิยม	ความชอบในสิ่งต่าง ๆ ของบุคคล ที่เห็นว่ามีคุณค่าในการดำเนินชีวิต และเป็นจุดหมายปลายทางของการดำเนินชีวิต หรือสิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่ามีคุณค่า น่ายกย่องและยึดถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาพึงมีและปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
พอเพียง	ความพอดีในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนเราสามารถพึ่งตนเองและดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความเป็นอิสระ ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล และ 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

วินัย	ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ของคนในสังคม ให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกันด้วยความสุขสบาย ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน
สุจริต	ประพฤติชอบ ประพฤติในทางที่ถูกต้อง
จิตอาสา	จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์ โดยเต็มใจ สมครใจ อิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปิติ สุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลา แรงกายและสติปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์ ในการทำ กิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ ช่วยเหลือผู้อื่น
จิตสาธารณะ	การตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมสัมพันธ์เป็นกลุ่ม เดียวกัน

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

- รายวิชากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

กิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 และหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ได้กำหนดรายวิชากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ไว้ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันเลือกจัดและหรือนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีรายละเอียดของ รายวิชาดังนี้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

2000-2007

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

0-2-0

(Moral and Ethics Promotion Activity)

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจความสำคัญและหลักในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาลตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
2. สามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรม กฎระเบียบ วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทำความดีตามรอยพระยุคลบาท กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชนและท้องถิ่น
3. มีจิตสำนึกและกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะรายวิชา

1. วิเคราะห์และตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่ควรปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ
2. ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรม กฎระเบียบ วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม
3. ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกความเป็นคนดี กิจกรรมทำความดีตามรอยพระยุคลบาท กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ
4. ปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ กิจกรรมปลูกจิตสำนึกความเป็นคนดี กิจกรรมทำความดีตามรอยพระยุคลบาท กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ โดยการลงมือปฏิบัติ บันทึกลงและประเมินผล

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

3000-2005

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

0-2-0

(Moral and Ethics Promotion Activity)

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจความสำคัญและหลักในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
2. สามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรม กฎระเบียบ วัฒนธรรมอันดีงาม ของสังคม มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทำความดีตามรอยพระยุคลบาท กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และท้องถิ่น
3. มีจิตสำนึกและกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะรายวิชา

1. วิเคราะห์และตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่ควรปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ
2. ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรม กฎระเบียบ วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม
3. วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกความเป็นคนดี กิจกรรมทำความดีตามรอยพระยุคลบาท กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมเพื่อประโยชน์ ต่อตนเอง ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ
4. ปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ กิจกรรมปลูกจิตสำนึกความเป็นคนดี กิจกรรมทำความดีตามรอยพระยุคลบาท กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ บันทึก ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

● การวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในรายวิชาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของหลักสูตรทั้งสองระดับ สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาเลือกแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสามารถทำได้ 4 แนวทาง โดยจะเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่ง หรือหลายแบบรวมกันก็ได้ คือ

รูปแบบที่ 1	จัดในช่วงเวลาของรายวิชาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
รูปแบบที่ 2	เลือกบางกิจกรรมนำไปจัดในช่วงเวลากิจกรรมลูกเสือวิสามัญ และหรือกิจกรรมองค์การวิชาชีพ
รูปแบบที่ 3	เลือกเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา สังคมศึกษา/สังคมศาสตร์ และหรือรายวิชาอื่น
รูปแบบที่ 4	จัดในรูปแบบค่ายคุณธรรม ระยะเวลา 4 วัน โดยกำหนดเป็นฐาน ให้ผู้เรียนหมุนเวียนเรียนรู้ทำกิจกรรมในแต่ละฐาน

2. พิจารณาแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม พร้อมมอบหมายคณะครูผู้รับผิดชอบตามกรอบสาระของกิจกรรมที่เสนอแนะ ดังนี้

สัปดาห์ที่	กิจกรรม
1	- ปฐมนิเทศชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม ข้อตกลง การแบ่งกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรม และการวัดประเมินผล
2-3	กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
4-6	กิจกรรมปลูกจิตสำนึกความเป็นคนดี
7-9	กิจกรรมทำความดีตามรอยพระยุคลบาท
10-12	กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
13-15	กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
16-18	กิจกรรมพัฒนาตน ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ
19	ประชุมสรุปผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

3. กำหนดเกณฑ์และเครื่องมือประเมินผล เพื่อประเมินพฤติกรรมผู้เรียนในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยเน้นคุณธรรมหลักความพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสาและอื่น ๆ ตามลักษณะของกิจกรรม ซึ่งสามารถสังเกตและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนได้ขณะทำการสอน ขณะผู้เรียนปฏิบัติงานมอบหมาย และจากผลงานของผู้เรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยควรดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพแต่ละรายการ เพื่อพิจารณารายการพฤติกรรมให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของรายวิชาและหรือกิจกรรมที่รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวปฏิบัติและวิธีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ บูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ หรือบูรณาการในกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือปลูกฝังโดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดสัดส่วนการให้คะแนน วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชา และกิจกรรมอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 6 เลือก พัฒนา หรือสร้างเครื่องมือที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 7 ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้และประเมินเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้ปรับปรุง พัฒนา แล้วประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 8 สรุปรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อผู้เกี่ยวข้อง

4. ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและประเมินผลตามแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาพฤติกรรมลักษณะนิสัยของผู้เรียนในทุกรายวิชาอย่างต่อเนื่อง
6. ติดตามประเมินผลรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

● แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

คณะครูผู้รับผิดชอบรายวิชากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ต้องจัดทำแผนการจัดกิจกรรมโดยแบ่งเป็นหน่วยกิจกรรมตามกรอบสาระที่กำหนด ทั้งนี้ ในแต่ละหน่วยกิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรมย่อย และแต่ละกิจกรรมย่อยประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่

1. หลักการและเหตุผล
2. จุดประสงค์ของกิจกรรม
3. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
5. ข้อเสนอแนะ
6. แนวทางการประเมิน

ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันสามารถศึกษารายละเอียดและเลือกตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้และหรือประยุกต์ใช้ได้จาก **คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาอาชีวศึกษา** ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

แนวคิด

จากที่กล่าวมาแล้วว่า เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ นอกจากนี้ เกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ยังกำหนดให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกในด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นด้วย

โครงสร้างหลักสูตรทั้งสองระดับได้จัดรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ให้สถานศึกษาเลือกนำไปจัดแผนการเรียน ซึ่งมีทั้งกิจกรรมบังคับตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการสำหรับผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คือ กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ และกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะวิชาการ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ พัฒนาความเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกัน คือ กิจกรรมองค์การวิชาชีพ รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นอกจากนี้ หลักสูตรยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาและสถานประกอบการพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นเพิ่มเติมได้ตามบริบทและความเหมาะสม โดยเฉพาะกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดในภาคเรียนที่ผู้เรียนไปฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพและฝึกอาชีพในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี โดยใช้รหัสวิชาที่เปิดไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับ ตัวอย่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ ได้แก่

1. กิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา
3. กิจกรรมชมรมวิชาชีพ

4. กิจกรรมจิตอาสา
5. กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร

การพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพิ่มเติม

การพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันต้องดำเนินการตามขั้นตอนโดยสรุป ดังนี้

1. ประชุมกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพิ่มเติม พร้อมพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ต้องการพัฒนาเพิ่มเติมในหลักสูตร

2. ประชุมคณะกรรมการดำเนินการยกร่างจัดทำรายละเอียดของรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมกำหนดการจัดกิจกรรมในรายวิชาตลอดภาคเรียน นำเสนอคณะกรรมการวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำเสนอผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาอนุมัติ

3. สถานศึกษานำเสนอรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรต่อสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของการกำหนดรหัสวิชา ชื่อวิชา รายวิชา เวลาเรียน (ท-ป-น) การเขียนรายละเอียดรายวิชา ทั้งจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา รวมทั้งกำหนดการจัดกิจกรรมในรายวิชาตลอดภาคเรียน

4. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพแจ้งผลการพิจารณาแก่สถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขหากมีข้อบกพร่อง แต่หากไม่มีข้อบกพร่องใด ๆ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาลงนามอนุมัติเพิ่มเติมรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดเก็บข้อมูลการพัฒนารายวิชาในฐานข้อมูลสถานศึกษา แล้วนำเสนอรายงานสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

5. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพนำเสนอเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ พร้อมจัดทำฐานข้อมูลการพัฒนารายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

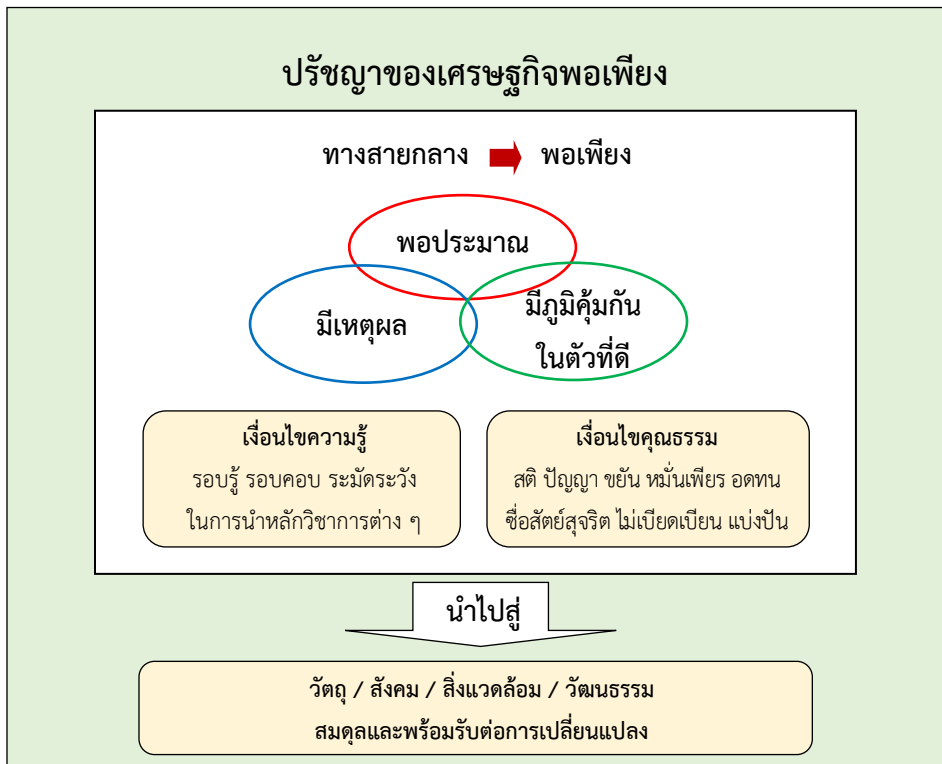
แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามหลักสูตร คือ ต้องมีการประชุมวางแผน แต่งตั้งมอบหมาย คณะครูผู้รับผิดชอบเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ตลอดภาคเรียน 18 สัปดาห์ รวมทั้งข้อกำหนด ข้อตกลงในการดำเนินกิจกรรมและการวัดประเมินผลรายวิชา ตลอดจนการติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในภาคเรียน

สำหรับแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ ที่ขอนำเสนอในที่นี้ ได้แก่ กิจกรรมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

- กิจกรรมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 1 แสดงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทย ซึ่งเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ทั้งนี้ คณะรัฐบาลได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติให้บูรณาการการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา และกำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยมีนโยบายให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)” เป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวทางการดำรงชีวิต และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ รวมทั้งการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างเป็นนัยดี

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. **การประยุกต์ใช้ระดับบุคคล/ครอบครัว** โดยเสริมสร้างคนให้มีการเรียนรู้วิชาการและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรม จนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมและอยู่ร่วมกับระบบนิเวศวิทยาอย่างสมดุล เพื่อจะได้ละเว้นต่อการประพฤติดีมิชอบ ไม่ตระหนี่ เป็นผู้ให้ เกื้อกูล แบ่งปัน มีสติยั้งคิด พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ จนกระทั่งเกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิต โดยสามารถคิดและกระทำบนพื้นฐานของความมีเหตุ มีผล พอเหมาะ พอประมาณกับสภาพภาพ บทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคล ในแต่ละสถานการณ์ แล้วเพียรฝึกปฏิบัติเช่นนี้จนตนสามารถทำตนให้เป็นที่พึงของตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ในที่สุด

2. การประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ดำเนินการดังนี้

2.1.1 กำหนดให้มีการบูรณาการเนื้อหาสาระปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ การปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทาง ดังนี้

1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก

2) จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงการงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม

3) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1.2 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ควรจัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังและเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

1) จัดอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้ร่มรื่น เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สะท้อนการอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สถาปัตยกรรมท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย

2) กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษาที่ส่งเสริมความมีระเบียบ วินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิว การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ

3) ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาค การปฏิบัติศาสนากิจทางศาสนา การฝึกอบรมจิต การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริม ผู้กระทำความดี การส่งเสริมการแบ่งปัน การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ

4) ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น จัด นิทรรศการ การจัดประกวดในรูปแบบต่าง ๆ การหาความรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ

5) ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

6) จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

● กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

สืบเนื่องจากยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต อันมีกลยุทธ์ว่าด้วยเรื่องของการ ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย ให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลางานทางสังคมเพื่อต่อต้านด้านทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต โดยได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรในทุก ระดับ และให้มีการขยายผลไปในทุกภาคส่วน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้แนะนำ

กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษาให้แก่สถานศึกษาเลือกนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ หรือจัดในรูปของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เพื่อความเป็นพลเมืองดีของสังคมชุมชนและประเทศชาติ

แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันในครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ดีมีสุข โดยกำหนดคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการประพฤติตน ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้นำหลักสูตรด้านการป้องกันการทุจริตมาส่งเสริม แนะนำให้สถานศึกษานำไปจัดในรูปของกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริต โดยที่สถานศึกษาสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้โดยบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ และหรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรมเสนอแนะ ดังนี้

หน่วยที่ 1 ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตและส่วนรวม

- 1.1 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- 1.2 การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- 1.3 Strong : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- 1.4 พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต

หน่วยที่ 2 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

- 2.1 ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- 2.2 ทักษะการปรับกระบวนการคิด
- 2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน

หน่วยที่ 3 ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม

- 3.1 การยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต
- 3.2 การสร้างคนดีในสังคม

หน่วยที่ 4 ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง

ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันสามารถศึกษารายละเอียดและเลือกตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตไปใช้และหรือประยุกต์ใช้ได้จาก “แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา” ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คณะครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะต้องดำเนินการประเมินผลผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษา และการประเมินการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งกำหนดกรอบการประเมินผลรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาจัด โดยมีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาที่จัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน
2. หากผู้เรียนได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนตามเกณฑ์ในภาคเรียนใด ถือว่าประเมินผ่านในภาคเรียนนั้น ให้สถานศึกษายกขึ้นที่กรหัสวิชา ชื่อกิจกรรม และตัวอักษร “ผ” ในระเบียนแสดงผลการเรียนช่อง “ผลการเรียน” ซึ่งหมายถึง “ผ่าน”
3. หากผู้เรียนเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ในภาคเรียนใด สถานศึกษาสามารถพิจารณาอบงานหรือกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนผู้นั้นไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติ ให้ปฏิบัติให้ครบถ้วนภายในเวลาที่สถานศึกษากำหนด เมื่อผู้เรียนดำเนินการครบถ้วนแล้วถือว่าผ่าน ให้บันทึกที่กรหัสวิชา ชื่อกิจกรรมและตัวอักษร “ผ” ในระเบียนแสดงผลการเรียนของภาคเรียนนั้น ซึ่งหมายถึง “ผ่าน”
4. ถ้านักเรียนดำเนินการในข้อ 3 ไม่ครบถ้วน ถือว่าประเมินไม่ผ่าน ให้บันทึกชื่อกิจกรรมและตัวอักษร “ม.ผ.” ซึ่งหมายถึง “ไม่ผ่าน”

ทั้งนี้ แม้ว่ารายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรจะไม่ได้เน้นเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีและหรือภาคปฏิบัติเหมือนรายวิชาในหมวดวิชาอื่น แต่การเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนจะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งคณะครูผู้รับผิดชอบจะต้องให้ความสำคัญในการประเมินเจตคติและพฤติกรรมลักษณะนิสัยของผู้เรียนในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมด้วย โดยพิจารณาจากพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละรายการประเมินตามลักษณะของกิจกรรม แล้วกำหนดเกณฑ์การประเมิน จัดทำเครื่องมือประเมินซึ่งส่วนใหญ่นิยมใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามความสำคัญและลักษณะของพฤติกรรมบ่งชี้ เช่น

คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
1. ขยัน	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจทำอย่างจริงจัง ต่อเนื่องในเรื่องที่ควรจนเกิดผลสำเร็จ - สู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค - ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง - แสวงหาประสบการณ์เพื่อพัฒนาการปฏิบัติ งานอาชีพ - คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อตนเองและสังคม - มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา
2. ประหยัด	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินชีวิตเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ - เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของอย่างคุ้มค่า - ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ - ใช้วัสดุถูกต้อง พอเพียงและเหมาะสมกับงาน - ปิดน้ำ ปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้
3. ซื่อสัตย์สุจริต	<ul style="list-style-type: none"> - ประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ - ตรงต่อเวลา - ไม่ใช่เล่ห์กล คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม - รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง - ไม่โกหก ไม่ลักขโมย ไม่ทุจริตในการสอบ - ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเอง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ - ปฏิบัติหน้าที่และรักษาประโยชน์ขององค์กร - ไม่เพิกเฉยต่อสิ่งที่ได้รับรู้และการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

คุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
4. มีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศ - ยินดีปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติอย่างเต็มใจ และตั้งใจปฏิบัติตามกติกามารยาทของสังคม - ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงาม - ประพฤติตนตรงต่อเวลา
5. สุภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ประพฤติตนสุภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ - ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง - มั่นใจในตนเอง มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย - ประพฤติตนเหมาะสมตามมารยาทของวัฒนธรรมไทย - ควบคุมกริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ - แสดงความมีมนุษยสัมพันธ์
6. สะอาด	<ul style="list-style-type: none"> - รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ - ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ - คิดดี พูดดี ทำดี - รักษาที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมตามสุขลักษณะที่ดี
7. สามัคคี	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - รู้บทบาทของตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี - มุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จ ลุล่วง - แก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง หลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ - ร่วมมือในการทำงานด้วยความกลมเกลียวและปรองดอง - รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - ปฏิบัติตนตามบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี - ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อที่หลากหลาย พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ - ไม่ทะเลาะวิวาท

คุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
8. มีน้ำใจ เพื่อแม่ แม่บ่ปัน	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น - เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายสติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน
9. รับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายสำเร็จตามที่กำหนด - ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น - ยอมรับผลการกระทำของตนเอง
10. จิตอาสา	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังร่างกายและสติปัญญา - อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม - แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น - อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์
11. ละเว้นอบายมุข	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เสพสิ่งเสพติดและของมีนเมา - ไม่เล่นการพนัน - หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในแหล่งมั่วสุม
12. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกิจกรรมเข้าแถวยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ - ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ - ร่วมกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวกับการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
13. กตัญญู	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักบุญคุณพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบา-อาจารย์ และผู้มีพระคุณ - เอาใจใส่ ดูแล ช่วยเหลือภารกิจารงาน ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนที่ถูกต้องและเหมาะสม - ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณ
14. ใฝ่หาความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม - มุ่งมั่นตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาและปฏิบัติงาน - แก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ
15. รักษาวัฒนธรรม ประเพณี ไทย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นไทย - ภาคภูมิใจในความเป็นไทย - อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม
16. เป็นประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - เคารพสิทธิของผู้อื่น

คุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	- ปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
17. ดำรงตนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้วัสดุถูกต้อง พอเพียงและเหมาะสม กับงาน - เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า - ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนด โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการบริหารองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2561. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2557 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) แนวปฏิบัติประกอบระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2557 (ปรับปรุง พ.ศ. 2558) และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการบริหารองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับชาติ.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. 2561. แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. สมุทรปราการ : บริษัทเอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2547. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2547. [ระบบออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://sites.google.com/site/webkaset/fft/central/rabeiyb-withi-ptibati-xkth>. (วันที่ค้นข้อมูล : เข้าถึงเมื่อ 17 เมษายน 2562).
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. 2557. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามคุณวุฒิอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. 2561. แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา. สมุทรปราการ : บริษัทเอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด.
- สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา. 2559. คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. 2557. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญในสถานศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของสำนักงาน สกสศ.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. 2558. แนวทางการประเมินพฤติกรรมผู้เรียนอาชีวศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. นครปฐม : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สินทวิ พรินต์ติ้ง (สำนักงานใหญ่).

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ที่ ๔๓๐/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารหลักสูตร
ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชา สาขาวิชา ต้องครอบคลุมอย่างน้อย ๔ ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

เพื่อให้การพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน มีวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละระดับคุณวุฒิของแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งและผู้มีรายชื่อต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ที่ปรึกษา

- นายสุเทพ ชิตยวงษ์ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- นายประชาคม จันทร์ชิต รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- นายธวัชชัย อู่พานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- นางเจตฤดี ชินเวโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ ช่วยปฏิบัติราชการเพื่อทำหน้าที่ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- นางศิริพรรณ ชุมนุญ ผู้อำนวยการด้านการพัฒนาสถาบันการอาชีวศึกษา ครูและระบบวิจัยและนวัตกรรมอาชีวศึกษา และการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาไปสู่มาตรฐานสากล
- นายวณิชย์ อ่วมศรี ผู้อำนวยการด้านการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษา
- นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้อำนวยการด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้

คณะวิทยาการ

๑. นายสุชาติ กิจพิทักษ์ ข้าราชการบำนาญ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒. นายพนมพร แฉล้มเขตต์ ข้าราชการบำนาญ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๓. นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้อำนวยการด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้

ให้คณะวิทยาการ มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา การจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

คณะกรรมการวิชาการ

๑. นายสาโรจน์ ขจรจวันเตี้ยว ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม ประธานกรรมการ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักมาตรฐาน
การอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
๒. นางผ่องพรรณ จรัสจินดารัตน์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ รองประธานกรรมการ
๓. นางรุ่งนภา จิตต์ประสงค์ ผู้อำนวยการศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี กรรมการ
๔. นายเรืองแสง ห้าสกุล ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี กรรมการ
๕. นายนิติ นาชิต ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี กรรมการ
๖. นายณรงค์ชัย สุขสวนค์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม กรรมการ
๗. นายชาติรี ชนนานาญ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๘. นายประพนธ์ จันทวิเทศ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๙. นางศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๐. นางสาวโสภี นิลรักษ์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๑. นางวิยดา วัฒนาเมธี หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๒. นางพันธ์ทวี สหะรัตน์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๓. นางสาวโสภิตา ลิ้มวัฒนาพันธ์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๔. นางสาวดุขฎิ น้อยใจบุญ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๕. นางสาวนริศรา ชูรา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๖. นายธนสาร รุจิรา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๗. นางสุดสาย ศรีศักดิ์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ กรรมการ
๑๘. นางปรียา ตันวิพัฒน์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคใต้ กรรมการ
๑๙. นางอโนทยา เรืองศรี ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
และกรุงเทพมหานคร กรรมการ
๒๐. นายสมชาติ บุญศรี วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์ กรรมการ
๒๑. นางทิพวรรณ วงศ์วีเชียร สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการ
๒๒. นางสาวสมปอง ตุ่มวาริ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการ
๒๓. นางสาวเพ็ญภา ไพโรบูรณ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการ
๒๔. นางอรชดา จิวโฮฮวด ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ กรรมการ

๒๕. นายสุธาตา	อภาพระเทือง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๖. นางสาววรรณธิดา	พวยพุ่ง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๗. นายภาณุรังสรรค์	แป้นแก้ว	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๘. นางสาวทัศนตะวัน	พั่งวงศ์ญาติ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๙. นายสรล	รักษาเวศ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๐. นางสาวจตุมา	เกรียงเดชาสันติ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๑. นางสาววรรณิการ์	มันตารณณ์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๒. นางสาววิภาดา	ตระกูลโต	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๓. นางสาวชื่นจิตร์	ออดัน	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๔. นายศิวาภูช	แสงสวาสดี	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๕. นางสุภัทรา	ศรีทอง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๖. นางสาวรัชดาภรณ์	เทพพุทธา	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๗. นางสาวฐิตามา	ราตรีวิจิตร	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๘. นายศรีธธา	บุญรอด	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๙. นายโชคอนันต์	รักษาภักดี	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๐. นายอนุทัย	พริเลิศรังสรรค์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๑. นางจิรพัส	บหมาศย์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๒. นางสาวนลินี	แก้วสุกใส	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๓. นางสาวพนิดา	วิมานรัตน์	ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ	กรรมการ
๔๔. นางสาวสรลกร	พูนนวล	ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ	กรรมการ
๔๕. นางสาวบุศรา	บุตอั้ง	ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ	กรรมการ
๔๖. นางสาวพรชชล	ทองค้อย	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและเลขานุการ
๔๗. นางสาวอารี	โอสถจันทร์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๘. นายณัฐพงศ์	แดงหล้า	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการวิชาการ มีหน้าที่ในการเตรียมข้อมูลทางวิชาการ ร่วมกันพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการการเงิน พัสดุ และเอกสารการพิมพ์

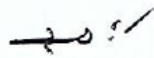
๑. นางสาวพรชชล	ทองค้อย	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวทัศนตะวัน	พั่งวงศ์ญาติ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓. นายพิศาล	บุญมาวาสนาส่ง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔. นางภคพร	เพชรรัตน์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๕. นายณัฐพงศ์	แดงหล้า	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๖. นางสุภัทรา	ศรีทอง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗. นางสาวชนิษฐา	นามวงค์	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘. นางสาวสุรัสวดี กัลยาสิทธิ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการการเงิน พัสดุ และเอกสารการพิมพ์ มีหน้าที่ในการเบิกจ่ายงบประมาณ ในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของคณะกรรมการ การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเอกสาร ในการประชุม โดยปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายประชาคม จันทรชิต)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา